

Postoje české veřejnosti k plošnému testování a očkování proti Covid-19

Výzkum zpracoval STEM pro Ministerstvo zdravotnictví ČR

4. prosince 2020

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Metodika výzkumu

Metoda sběru dat: telefonické dotazování (CATI).

Dotázáno 1004 občanů České republiky starších 18 let.

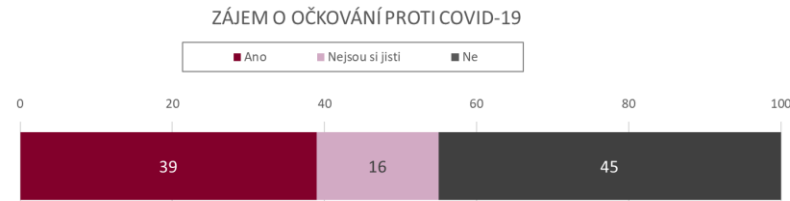
Soubor reprezentuje: dospělou populaci ČR.

Metodika výběru: kvótní výběr podle kritérií pohlaví, věk, vzdělání, velikost místa bydliště, region.

Termín dotazování: 30. 11. – 3. 12. 2020

Očkování - shrnutí

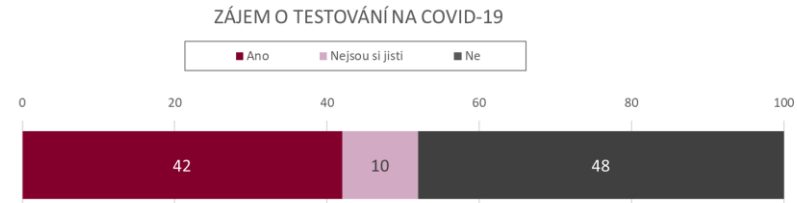
- Zájem nechat se očkovat má 39 % dospělých, naopak 45 % se očkovat nechat nechce, 16 % zatím neví.
- Tento postoj je zatím neusazený a zcela jistě se bude vyvíjet podle podoby veřejné debaty, komunikačních kampaní a vývoje epidemické situace. Důležité bude porozumět důvodům těch, kteří očkování odmítají.

- Obecně by se nicméně podle poloviny (52 %) mělo očkovat co nejvíc lidí, jen pětina (22 %) je proti (zbývajících 26 % zatím neví).
- Je tu tedy početná skupina lidí, kteří se sice sami očkovat nechtějí, ale plošné očkování buď rovnou podporují (9 %), nebo na něj nemají jasný názor (16 %).
- Častěji mají zájem nechat se očkovat lidé starší 60 let (50 %, jen 30 % je proti), u ostatních věkových skupin se zájem neliší (kolem třetiny). Jinak ale demografické charakteristiky nemají moc vliv.
- Naopak zásadní je vliv rodiny a okolí, ale taky důvěra vládě, že situaci zvládne a zájem o dění kolem pandemie.
- Z loňského výzkumu pro ministerstvo zdravotnictví plyne, že mezi ženami je principiálních odpůrkyň očkování u dětí naprosté minimum (1 %), zároveň však např. znalosti o očkování jsou relativně nízké. Současný postoj tak nelze vysvětlit obecným vztahem k očkování.
- Zjištění z výzkumu pro Magistrát hl. m. Prahy ukazují, že efektivnější je apelovat na zdraví blízkých než vlastní (zejména u mladých lidí) a že nejdůvěryhodnějším zdrojem informací jsou jednoznačně praktičtí lékaři, následně epidemiologové a hygienici.

Testování - shrnutí

- Otestovat by se nechaly dvě pětiny dospělých (42 %), skoro polovina (48 %) nikoliv. 10 % si není jistých.

- Tři pětiny (58 %) jsou toho názoru, že by se mělo nechat testovat co nejvíce lidí. Znamená to, že 29 % z těch, kteří se sami testovat nechtějí, plošné testování obecně podporují.
- Zájem o testování je nižší mezi lidmi, kteří si myslí, že jim nákaza nehrozí nebo ji již prodělali, ale také mezi těmi, kteří se o epidemii nezajímají nebo nedůvěřují vládě, že epidemii zvládne.
- Podle vzdělání nebo pohlaví, ani velikosti místa bydliště nepozorujeme žádné výraznější rozdíly.
- Podpora plošného testování je vyšší mezi lidmi v důchodovém věku a mezi mladšími 30 let.
- Účast na testování bude záviset na tom, zda se podaří rozptýlit pochybnosti. Důležité je zajistit bezpečnost (nenakazím se ve frontě) a dosažitelnost (není potřeba daleko cestovat, nebudu čekat hodiny ve frontě), spolu s pozitivní motivací (ochrana blízkých, což může být zvláště významná motivace pro mladší generace).

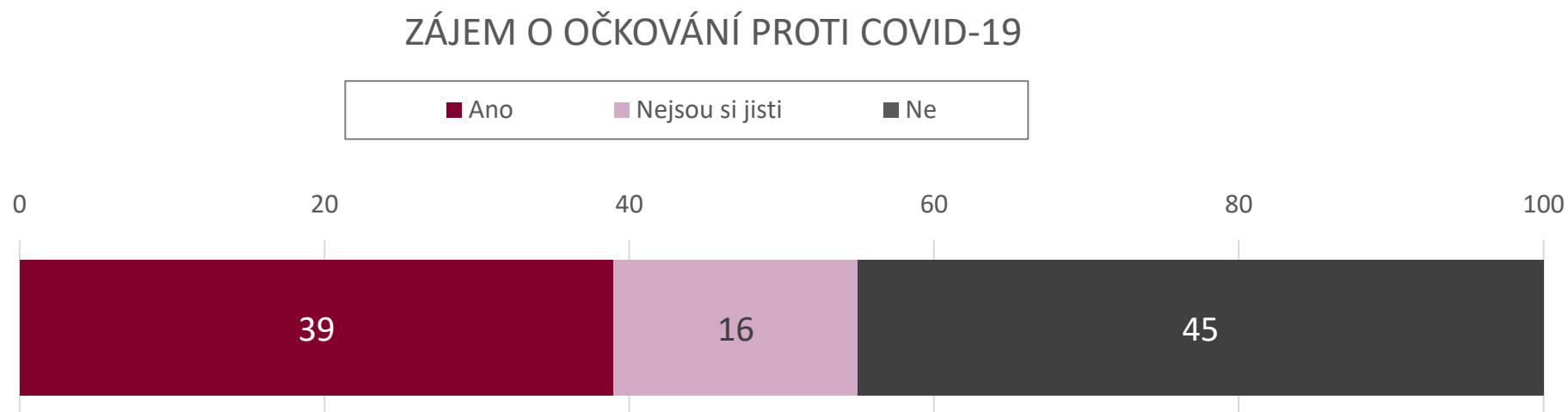
Očkování proti COVID-19

Zájem nechat se očkovat

Dvě pětiny občanů (39 %) projevují zájem nechat se očkovat proti nákaze Covid-19. Častěji jde o starší 60 let (50 %), muže (44 %), obyvatele velkých měst (50 %).

Proti očkování je aktuálně 45 %. Odmítavý postoj k očkování je častější u lidí ve věku 30 až 44 let (56 %).

Do budoucna bude důležité pochopit důvody pro odmítání očkování a komunikačně s nimi pracovat.

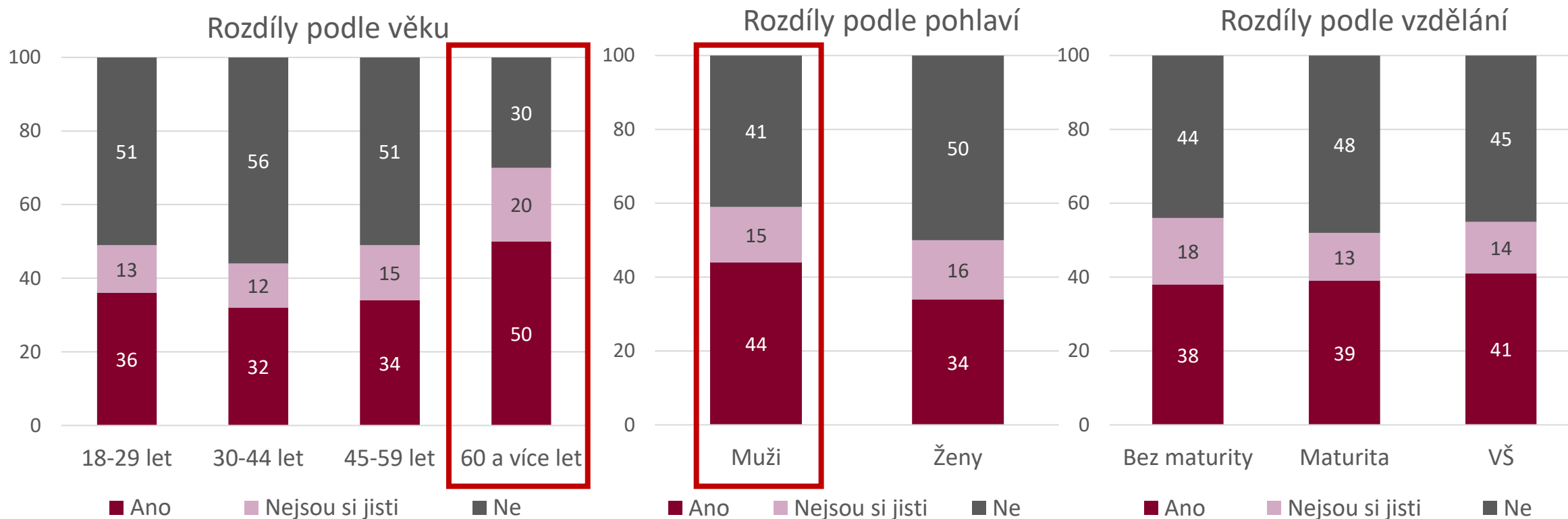

Znění otázky: „Budete Vy osobně mít zájem se dobrovolně a zdarma nechat očkovat proti nákaze Covid-19?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Zájem nechat se očkovat

Nechat se očkovat mají zájem častěji lidé nad 60 let, ostatní věkové skupiny se již neliší. Očkovat by se nechali o něco častěji muži, vzdělání nehraje roli.

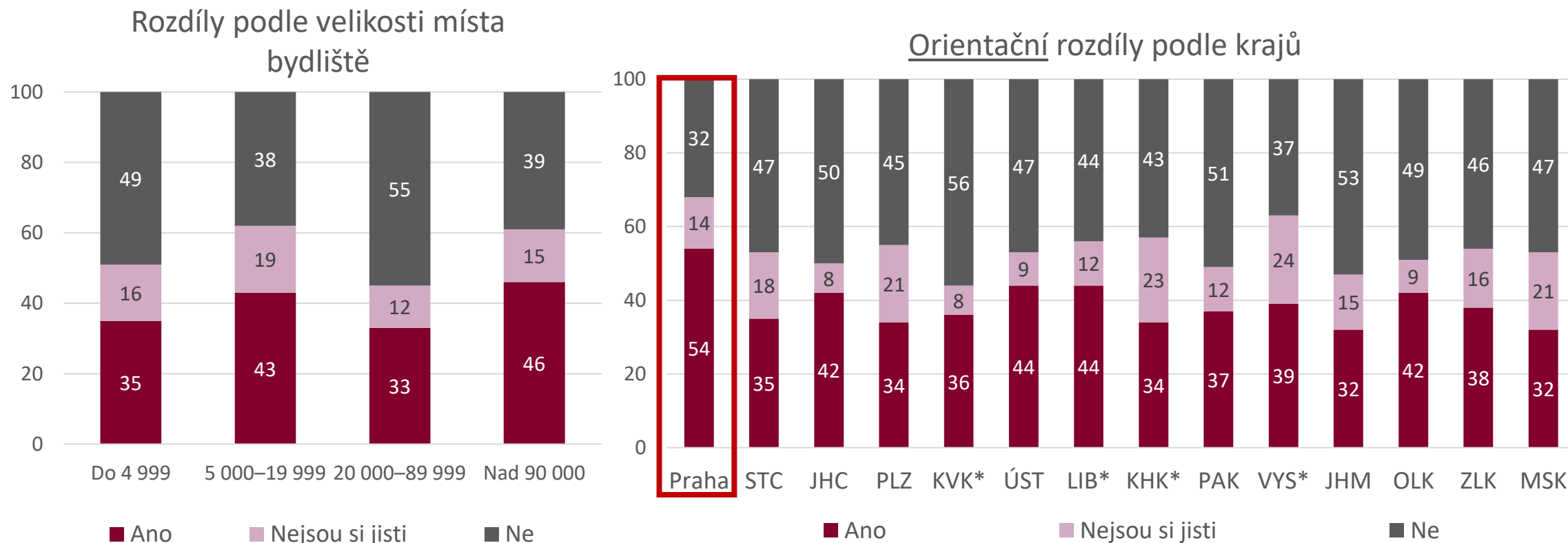

Znění otázky: „Budete Vy osobně mít zájem se dobrovolně a zdarma nechat očkovat proti nákaze Covid-19?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Zájem nechat se očkovat

Zájem o očkování je vyšší mezi obyvateli velkých měst (nad 90 tisíc obyvatel) a mezi obyvateli Prahy. Údaje podle krajů jsou pouze orientační, ale zdá se, že nižší míra zájmu je mezi obyvateli Jihomoravského, Moravskoslezského, Plzeňského a Středočeského kraje.

Znění otázky: „Budete Vy osobně mít zájem se dobrovolně a zdarma nechat očkovat proti nákaze Covid-19?“
Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

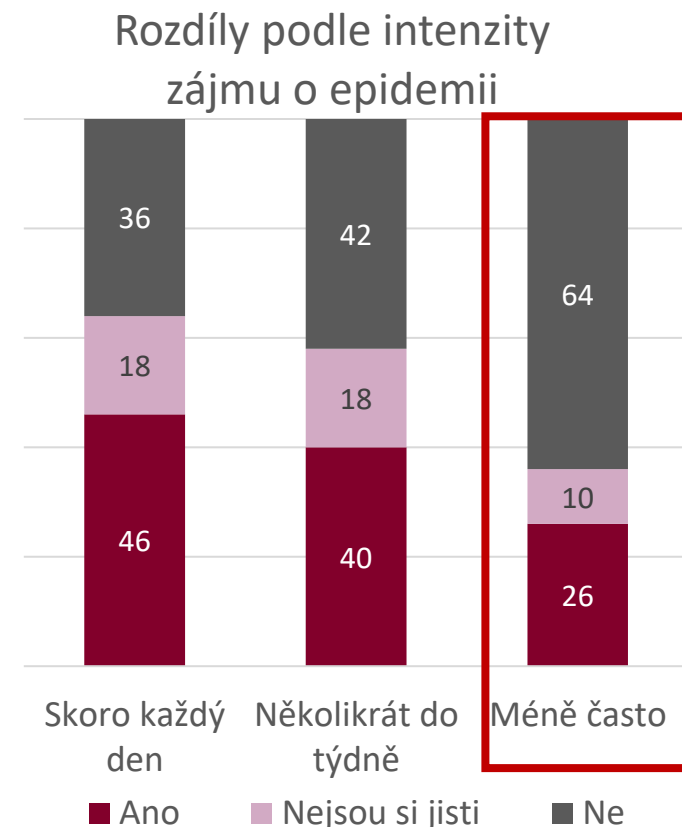
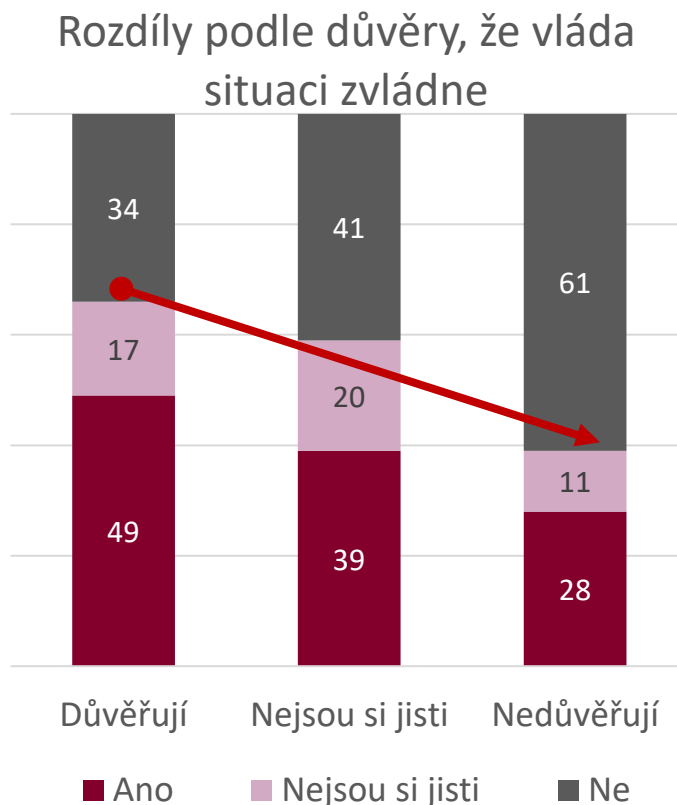
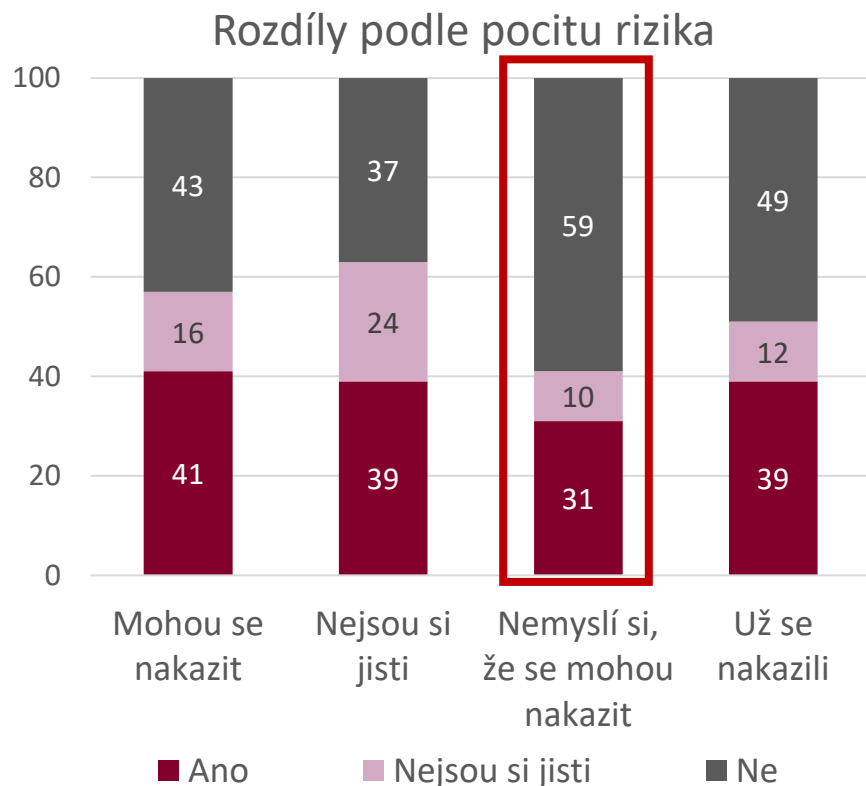
* Jen zcela orientační údaje vzhledem k velmi nízkým počtům respondentů v daném kraji (např. Karlovarský: 25 osob).

Zájem nechat se očkovat

Zájem o očkování klesá mezi lidmi, kteří se o epidemii nezajímají. To je běžný jev sledovaný i v jiných oblastech.

Zájem je nízký mezi těmi, kteří si nemyslí, že se nakazí (16 %).

Lidé, kteří nedůvěřují vládě, že krizovou situaci zvládne (35 % veřejnosti), výrazně častěji očkování odmítají.

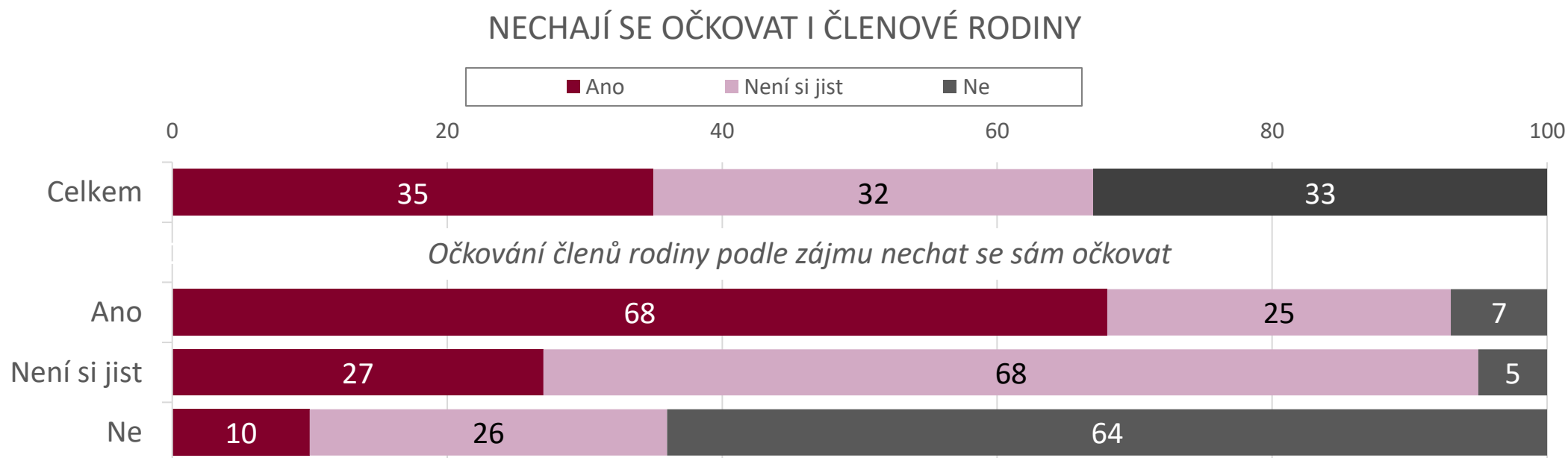
Znění otázky: „Budete Vy osobně mít zájem se dobrovolně a zdarma nechat očkovat proti nákaze Covid-19?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Očkování u členů rodiny

Co je naprosto klíčové při rozhodování o tom nechat se očkovat, je nejbližší okolí.

Postoj k očkování je konzistentní, dvoutřetinová většina těch, kteří se sami chtějí nechat očkovat, předpokládá, že stejně bude postupovat celá rodina. Podobně ti, kteří očkování osobně odmítají, také většinou nečekají, že by se dali očkovat i ostatní rodinní příslušníci.

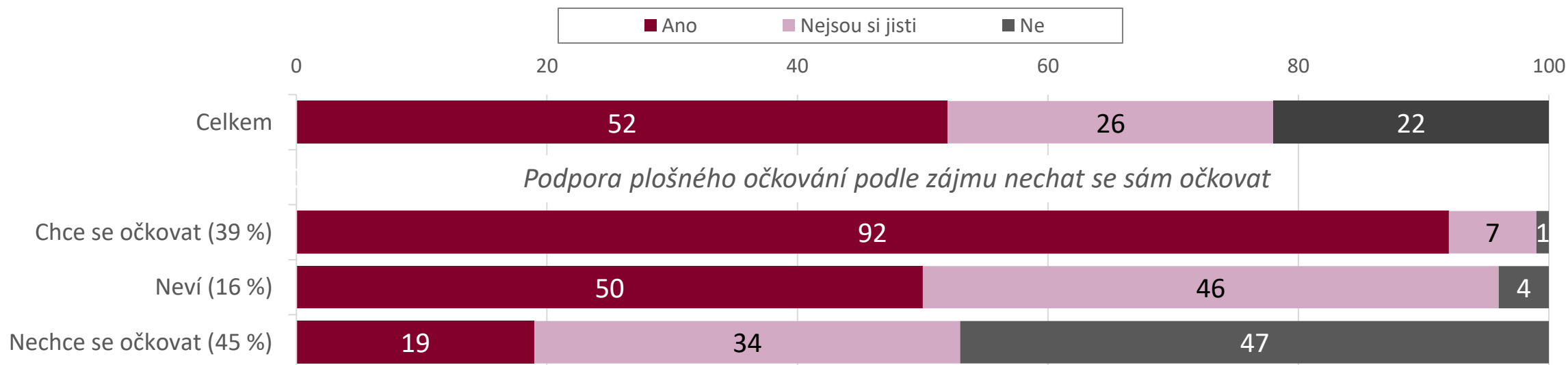
Znění otázky: „Předpokládáte, že očkovat proti Covid-19 se nechají i další členové Vaší rodiny?”

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Podpora plošného očkování

Polovina občanů podporuje, aby se očkoval co největší počet lidí. Je to tedy významně více než těch, kteří by se nechali očkovat sami (52 % : 39 %). Odpůrců plošného očkování je pětina (22 %; u ochoty nechat se sám očkovat je proti dvojnásobek – 45 %). Mezi lidmi, kteří se sami chtějí nechat očkovat, je podpora plošného očkování naprosto jednoznačná. Ovšem i mezi těmi, kteří sami očkování odmítají, jen polovina odmítá princip očkování plošného.

PODPORA PLOŠNÉHO OČKOVÁNÍ

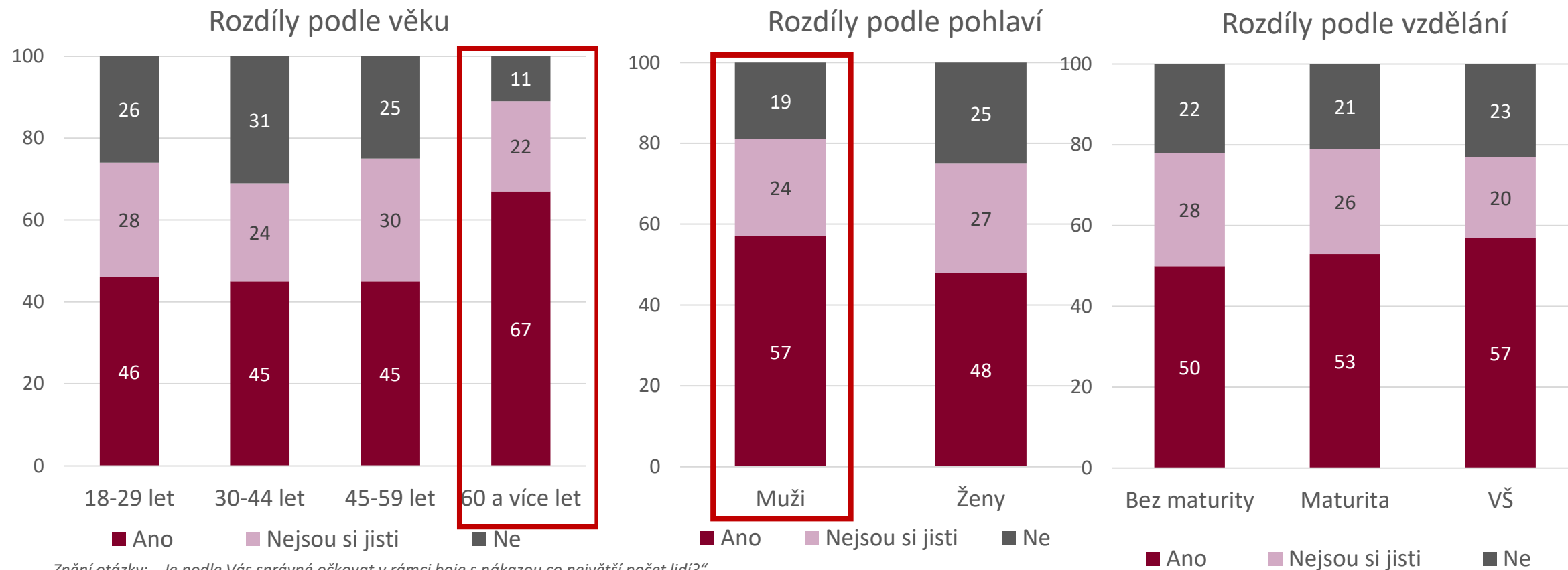

Znění otázky: „Je podle Vás správné očkovat v rámci boje s nákazou co největší počet lidí?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Podpora plošného očkování

Plošné očkování nejčastěji podporují lidé starší 60 let, ostatní věkové skupiny se již neliší. Plošné očkování o něco častěji podporují muži než ženy. Dosažené vzdělání nehraje roli.

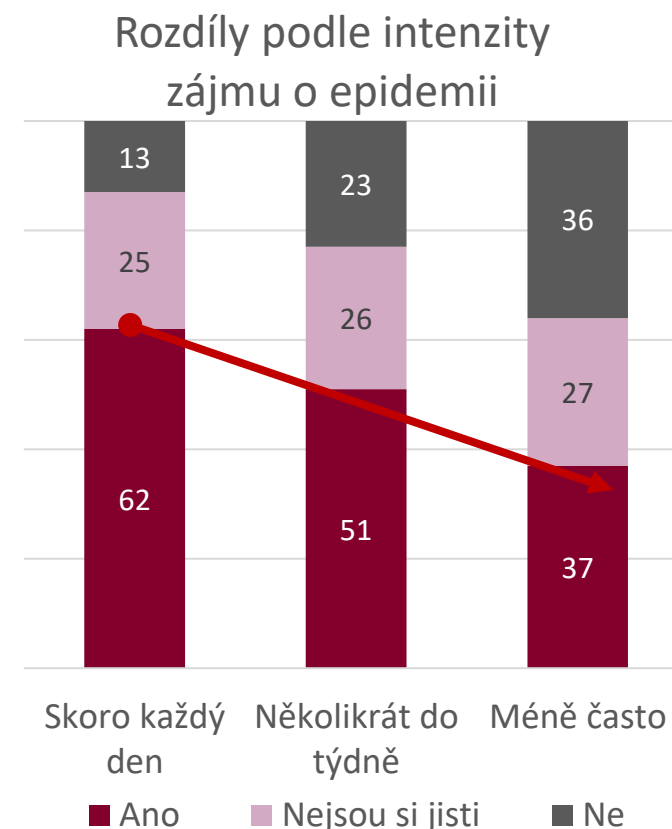
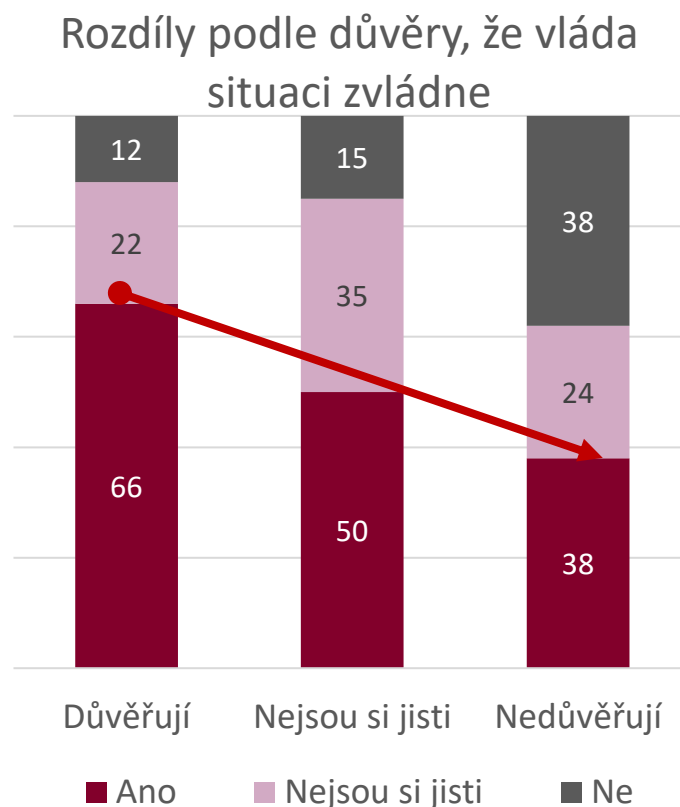
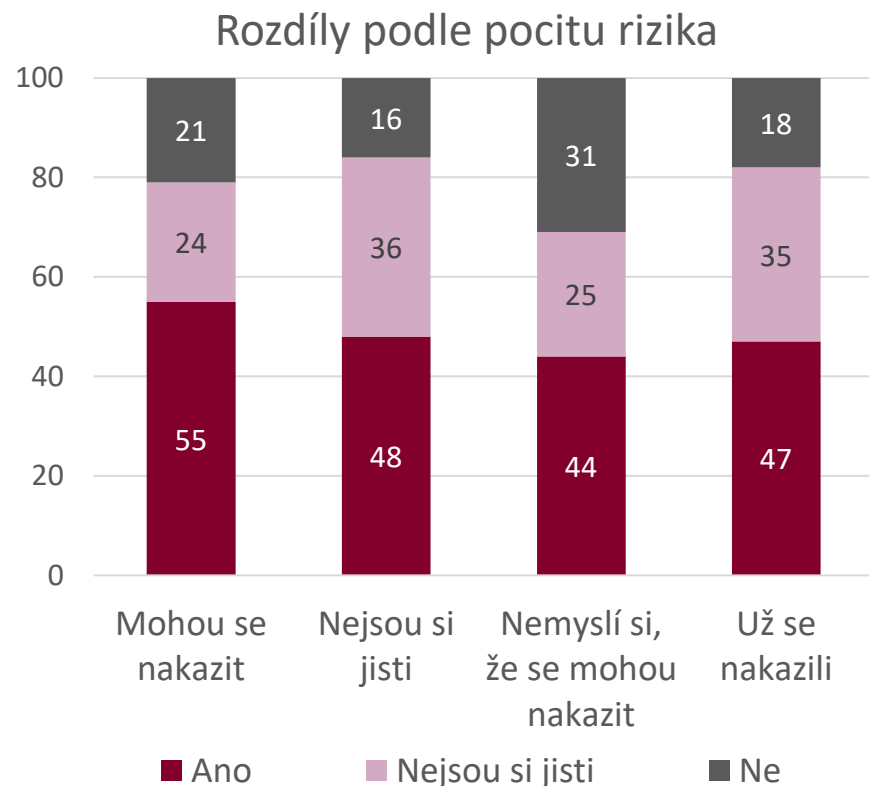

Znění otázky: „Je podle Vás správné očkovat v rámci boje s nákazou co největší počet lidí?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Podpora plošného očkování

Lidé, kteří si myslí, že se mohou nakazit, jsou pro plošné očkování jen mírně častěji než ostatní. Důvěra ve vládu a intenzivnější zájem o vývoj epidemie posilují přesvědčení o správnosti plošného očkování.

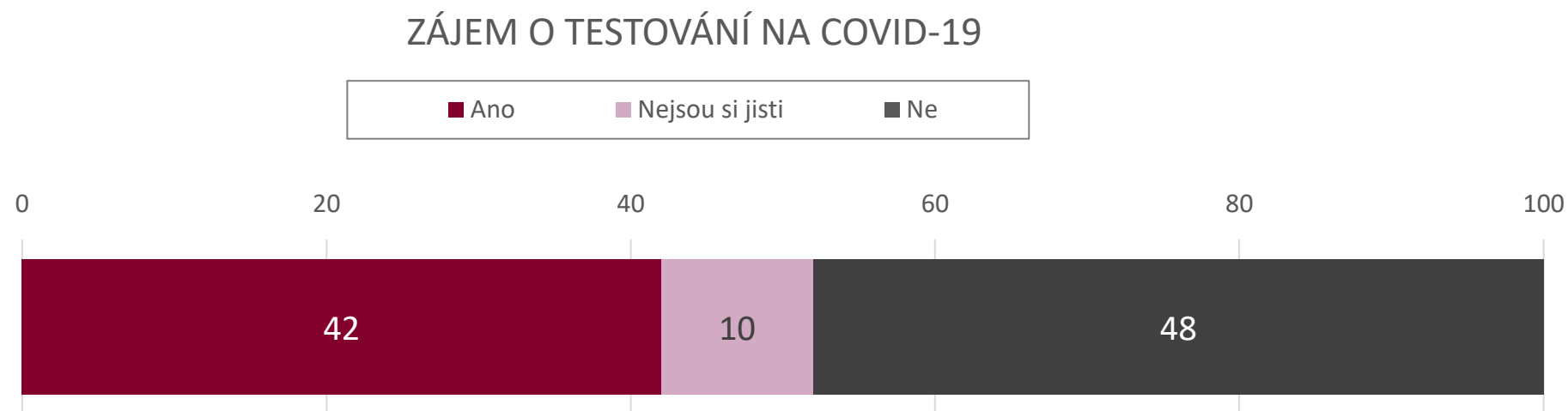
Znění otázky: „Je podle Vás správné očkovat v rámci boje s nákazou co největší počet lidí?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Plošné testování

Zájem nechat se otestovat

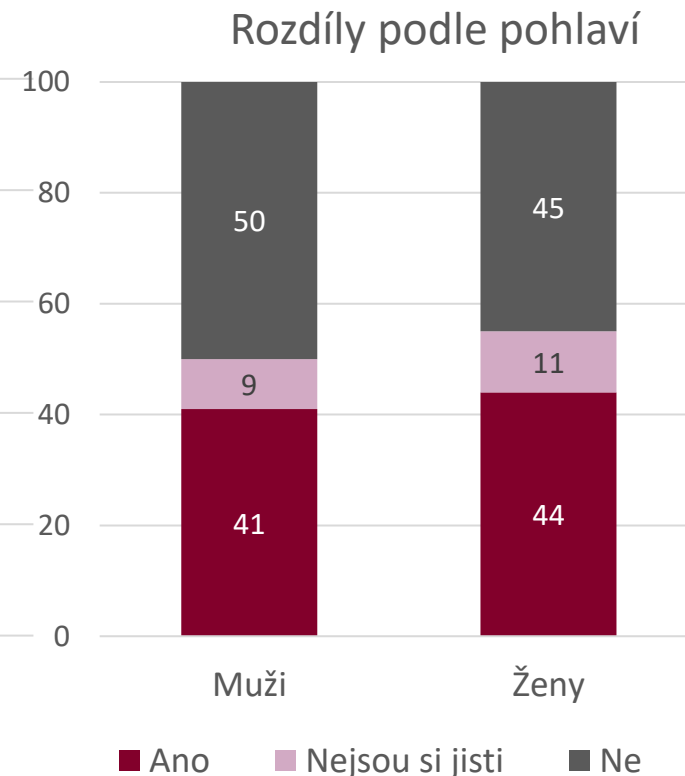
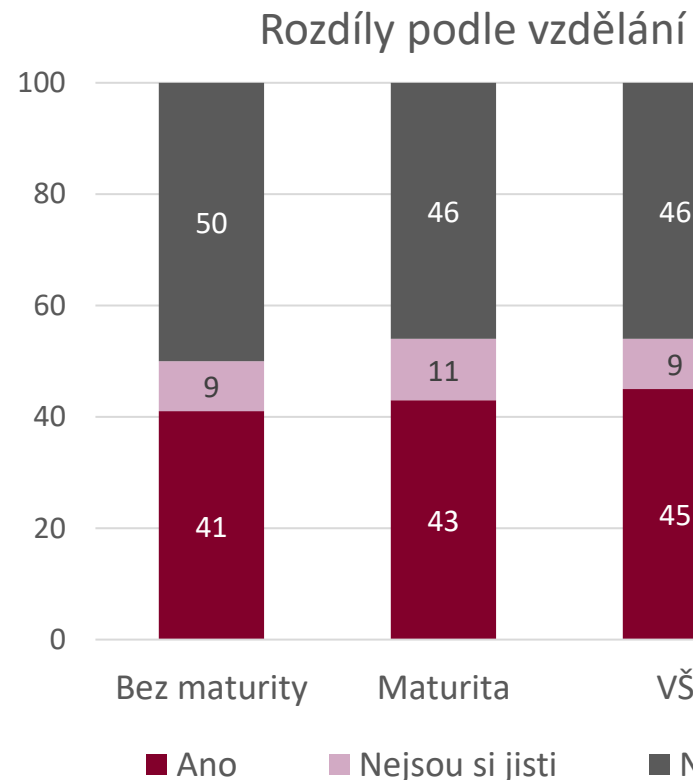
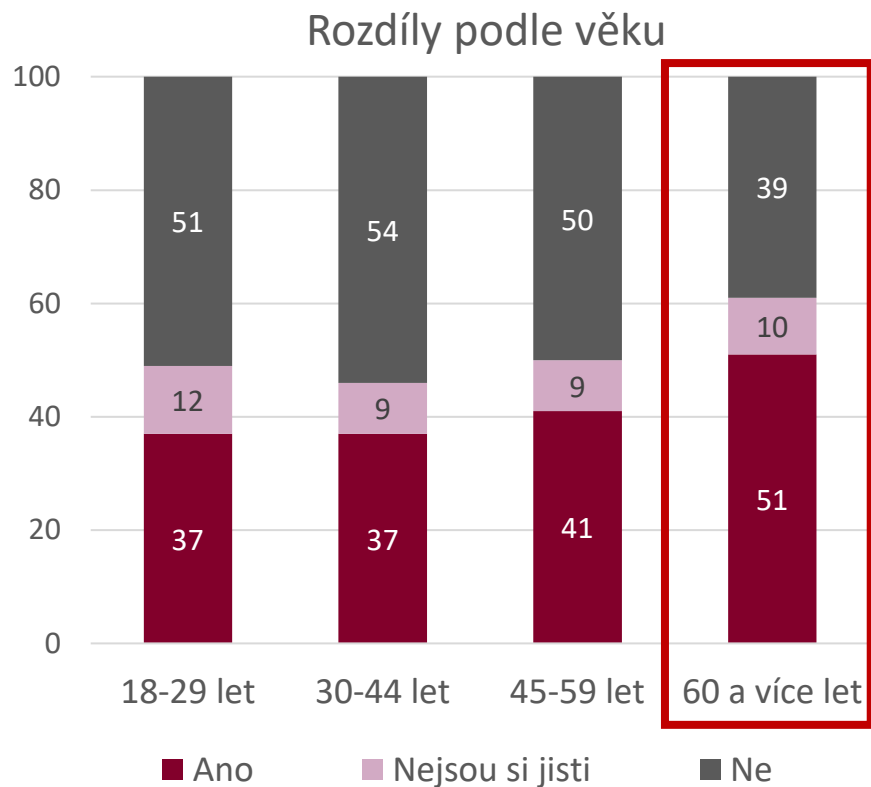
Osobní zájem o otestování vyjadřují dvě pětiny občanů (42 %). Zájem je vyšší mezi staršími 60 let. V ostatních věkových skupinách převažuje odmítavý postoj. Rozdíly podle vzdělání nebo mezi muži a ženami nejsou významné.

Znění otázky: „Budete Vy osobně mít zájem se dobrovolně a zdarma nechat otestovat na Covid-19?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Zájem o otestování

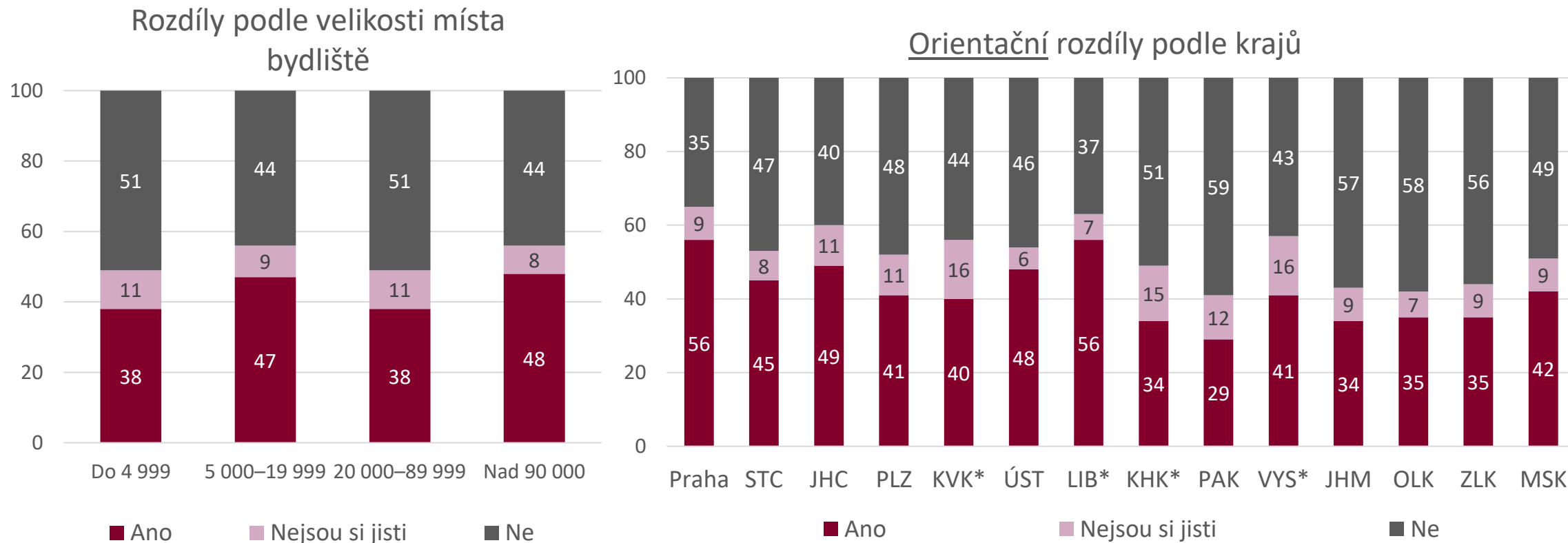

Znění otázky: „Budete Vy osobně mít zájem se dobrovolně a zdarma nechat otestovat na Covid-19?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Zájem o testování

Zájem o testování je vyšší mezi obyvateli Prahy. Údaje podle krajů jsou pouze orientační, ale zdá se, že nižší míra zájmu je mezi obyvateli Pardubického, Královehradeckého, Jihomoravského, Olomouckého a Zlínského kraje.

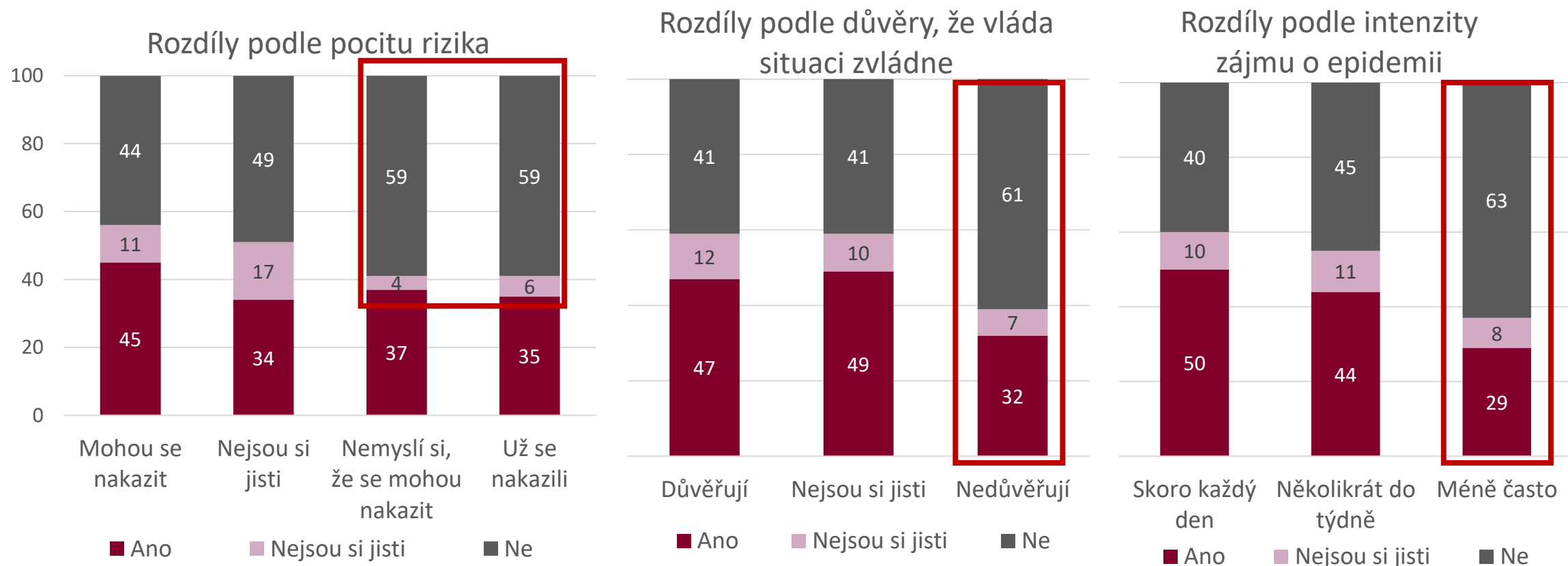
Znění otázky: „Budete Vy osobně mít zájem se dobrovolně a zdarma nechat otestovat na Covid-19?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

* Jen zcela orientační údaje vzhledem k velmi nízkým počtům respondentů v daném kraji (např. Karlovarský: 25 osob).

Zájem o testování

Lidé, kteří si myslí, že se nemohou nakazit nebo již nákazou prošli, se častěji nechtějí nechat testovat. Ochota k testování je nižší i mezi těmi, kteří nevěří vládě, že situaci zvládá a lidmi, kteří se o epidemii nezajímají skoro vůbec.

Znění otázky: „Budete Vy osobně mít zájem se dobrovolně a zdarma nechat otestovat na Covid-19?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

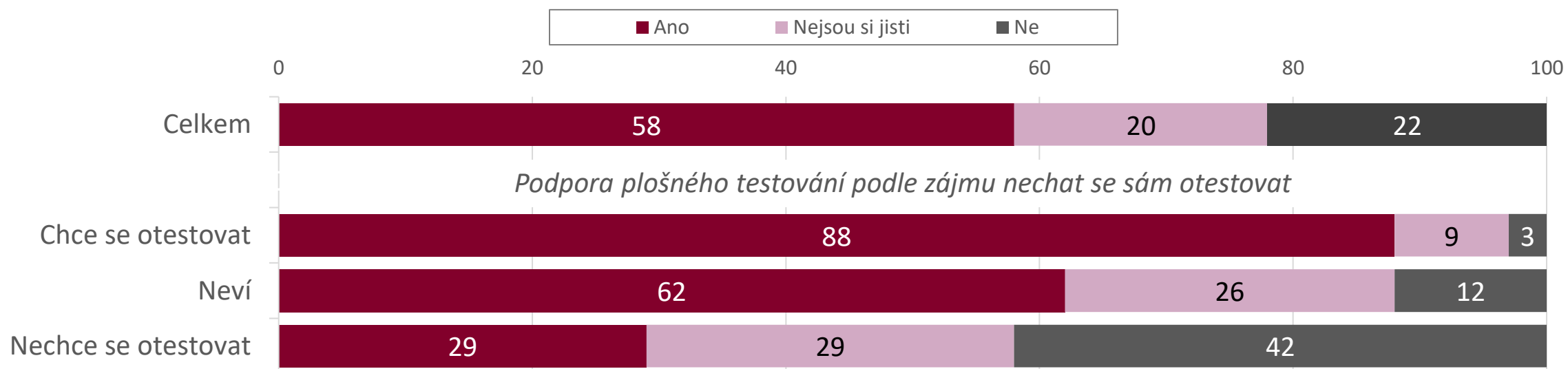
Podpora plošného testování

Třipětinová většina občanů považuje za správné, aby se plošně otestovala populace u nás.

I mezi těmi, kteří sami testování odmítají, téměř třetina považuje plošné testování za správné, stejný podíl váhá.

Mezi lidmi, kteří se sami chtějí nechat testovat, je pak podpora plošného testování naprosto jednoznačná.

PLOŠNÉ TESTOVÁNÍ

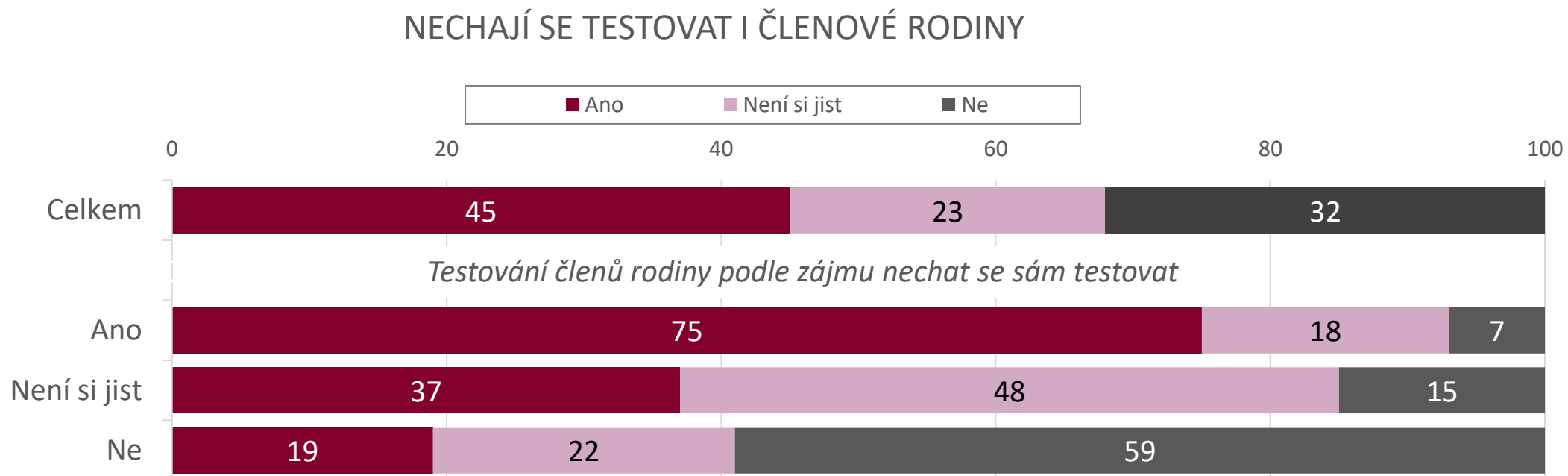
Znění otázky: „Je podle Vás správné otestovat v rámci boje s nákazou co největší počet lidí?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Testování u členů rodiny

Celkově téměř polovina lidí uvádí, že se pravděpodobně nechají otestovat i ostatní členové rodiny.

Tříčtvrtinová většina těch, kteří se sami chtějí nechat testovat, předpokládá, že stejně bude postupovat celá rodina. Ti, kteří testování osobně odmítají, také většinou nečekají, že by se dali otestovat i ostatní rodinní příslušníci, 19 % ovšem čeká, že se testovat dají.

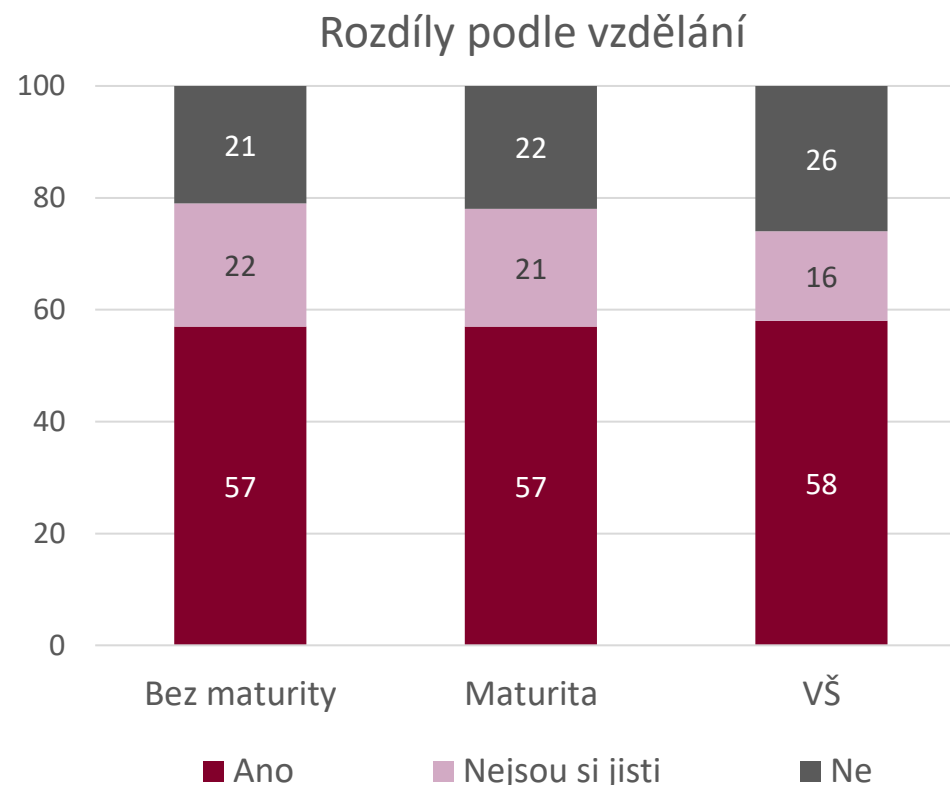
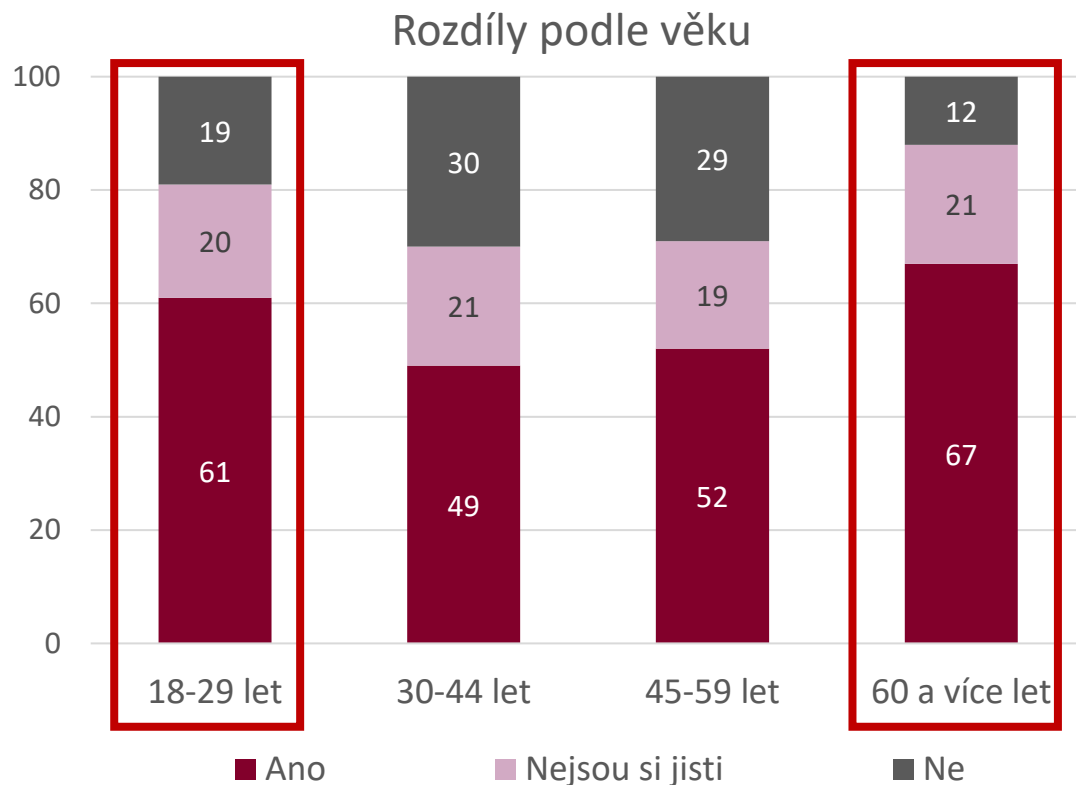

Znění otázky: „Předpokládáte, že by test podstoupili i další členové Vaší rodiny?”

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Podpora plošného testování

Plošné testování nejčastěji podporují lidé starší 60 let, pak ale i mladí do 30 let. Střední generace je pro méně často, přesto polovina z nich jej za správné považuje. Vzdělání v tomto postoji nehraje žádnou roli.

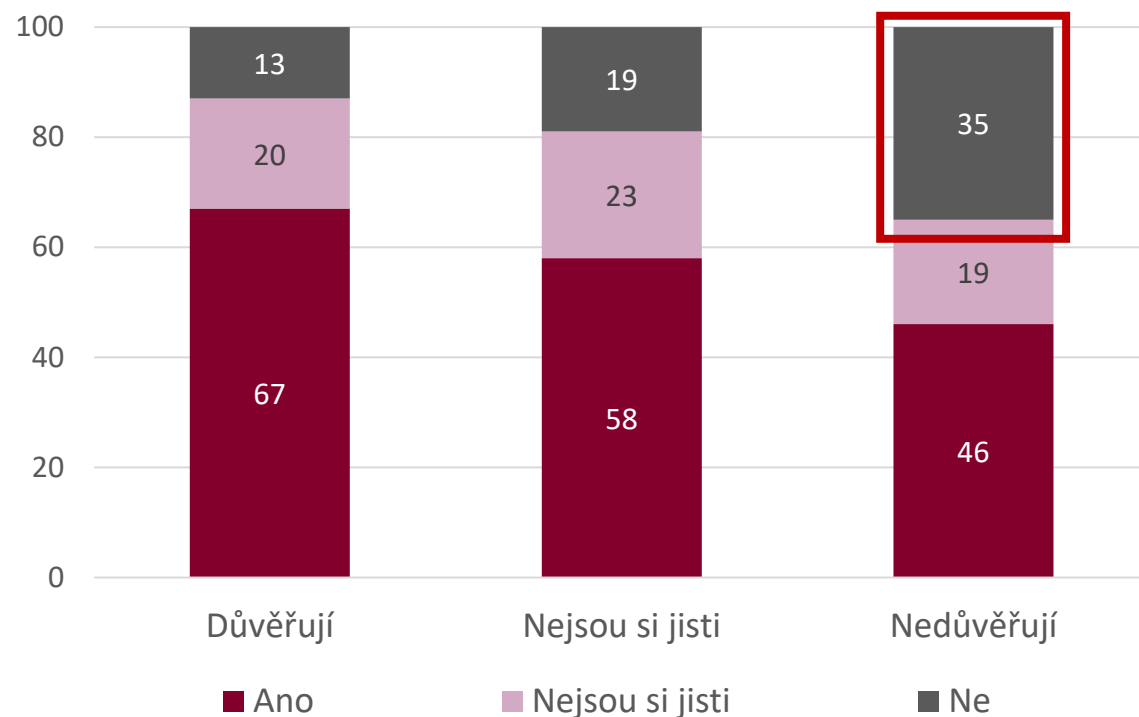
Znění otázky: „Je podle Vás správné otestovat v rámci boje s nákazou co největší počet lidí?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

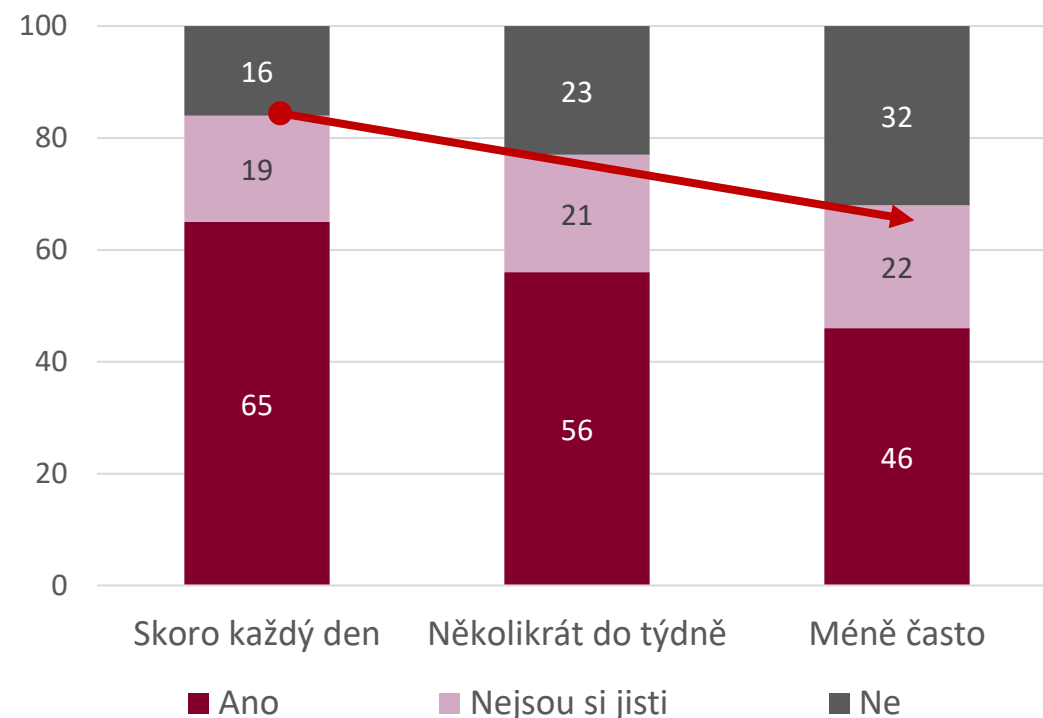
Plošné testování

Podle očekávání ti, kteří důvěřují vládě, že krizi zvládne, plošné testování jasně podporují. Ovšem i mezi těmi, kteří důvěru ve vládu nemají, téměř polovina je pro otestování co nejvíce lidí. S klesající mírou zájmu o vývoj epidemie oslabuje podpora plošného testování.

Rozdíly podle důvěry ve vládu

Rozdíly podle intenzity zájmu o epidemii

Znění otázky: „Je podle Vás správné otestovat v rámci boje s nákazou co největší počet lidí?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

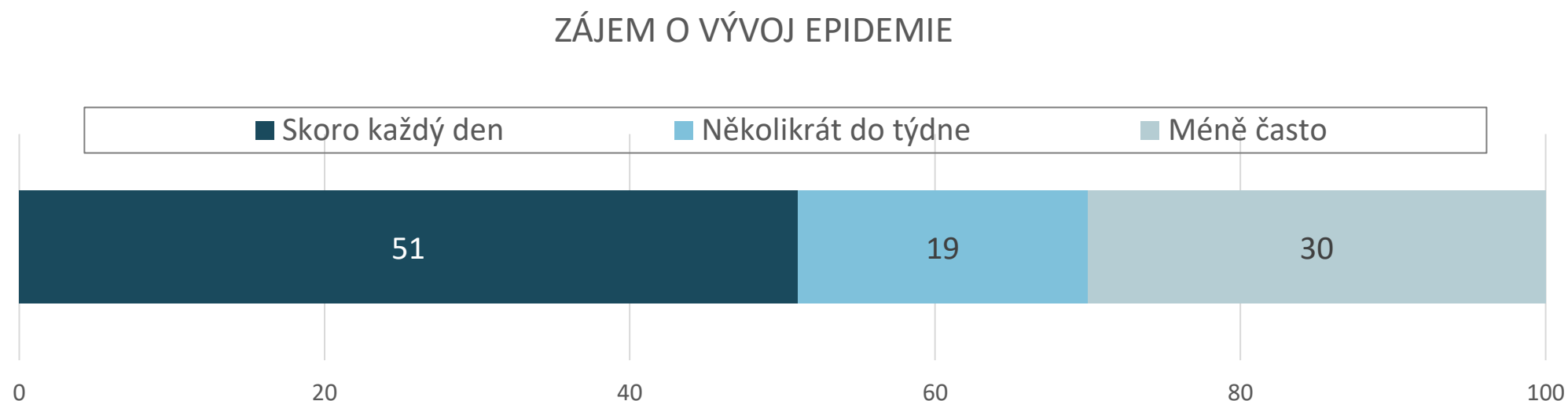
Epidemie COVID-19

Zájem o vývoj epidemie Covid-19

Vývoj epidemie podle očekávání poutá značný zájem veřejnosti. Polovina lidí zprávy o epidemii sleduje skoro každý den, další pětina několikrát týdně.

Zájem o vývoj epidemie je výrazně podmíněn věkem. Mezi mladými lidmi zprávy o Covid-19 skoro každý den sleduje čtvrtina, mezi staršími 60 let to jsou tři čtvrtiny.

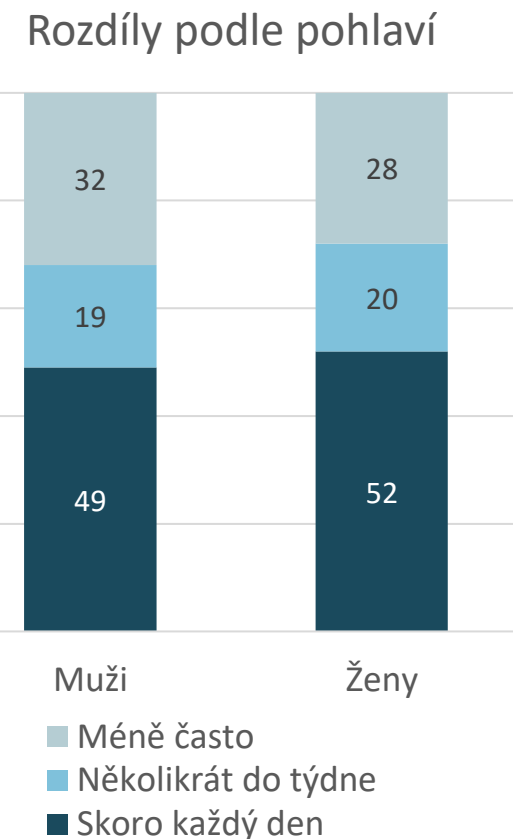
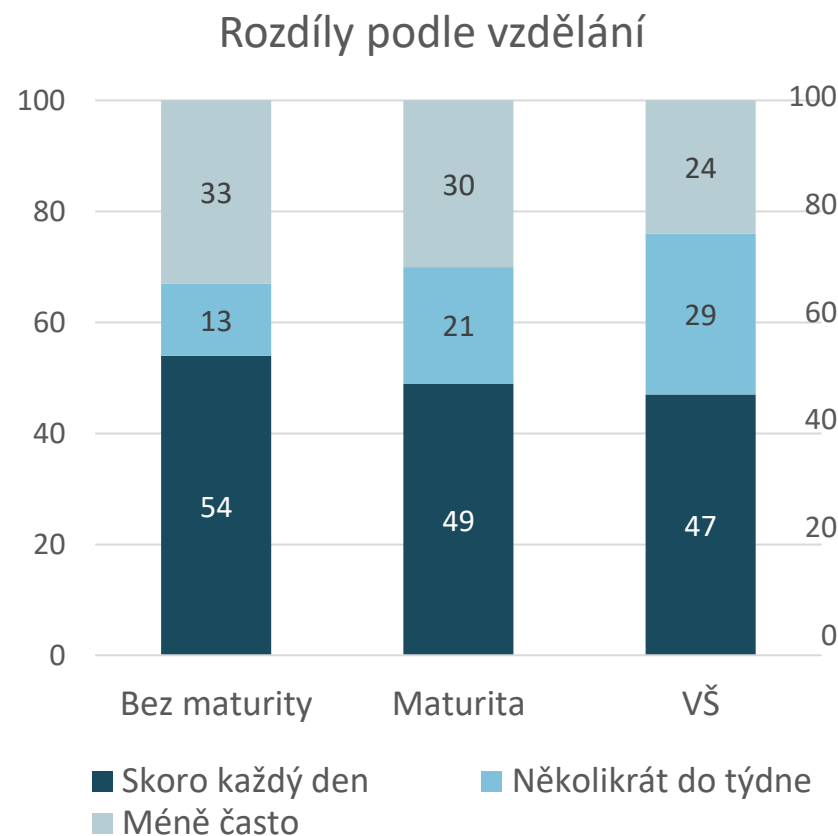
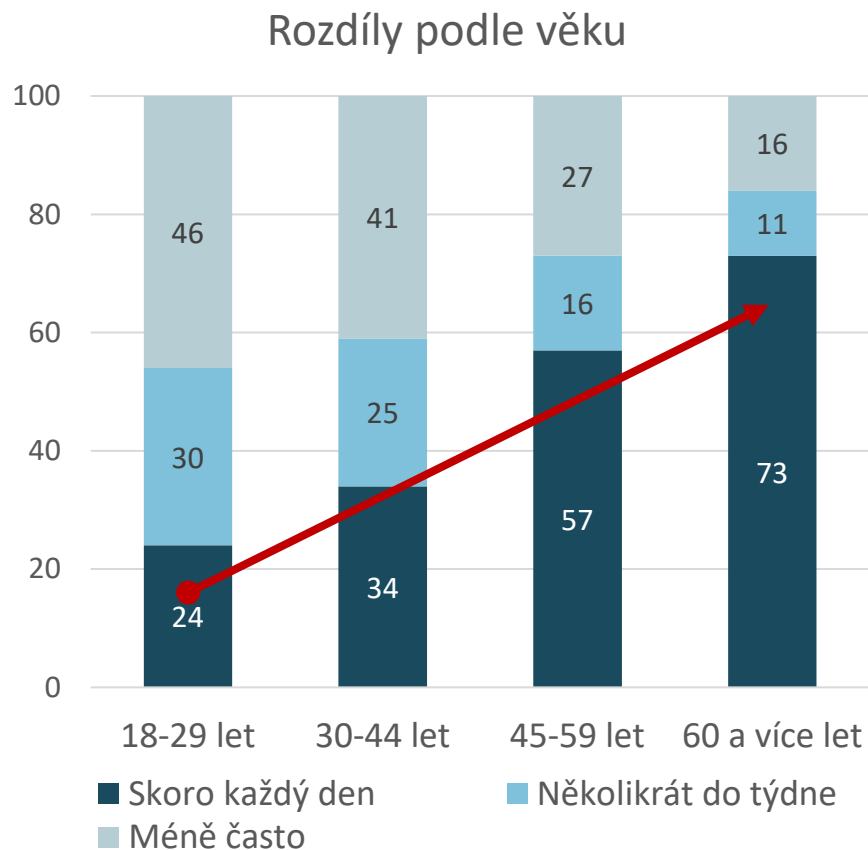
Rozdíly podle vzdělání a mezi muži a ženami jsou jen malé.

Znění otázky: „Jak moc se zajímáte o vývoj epidemie Covid-19? Sledujete podrobné zprávy o epidemii skoro každý den, několikrát do týdne či méně často?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Zájem o vývoj epidemie

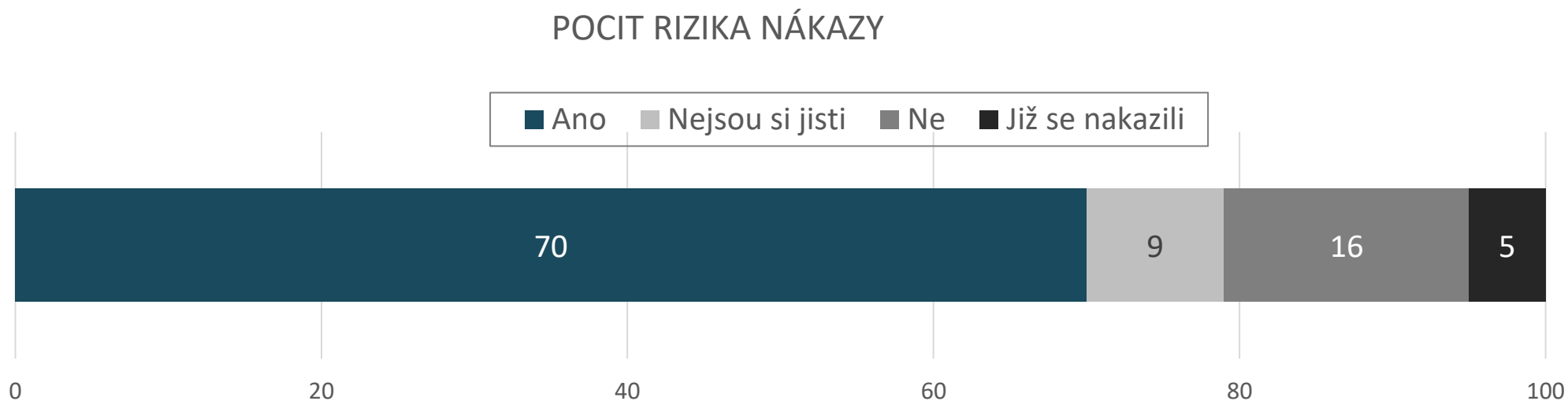

Znění otázky: „Jak moc se zajímáte o vývoj epidemie Covid-19? Sledujete podrobné zprávy o epidemii skoro každý den, několikrát do týdne či méně často?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Riziko nákazy Covid-19

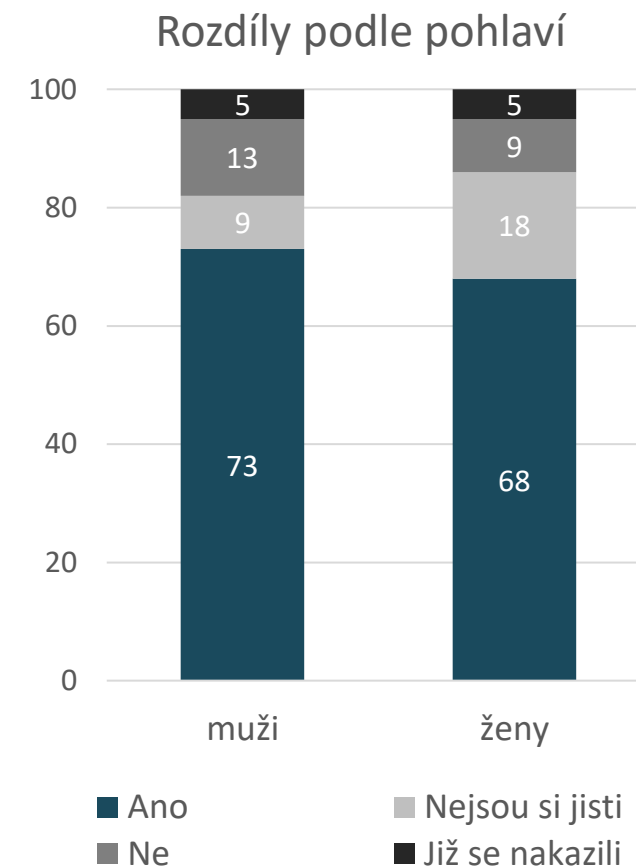
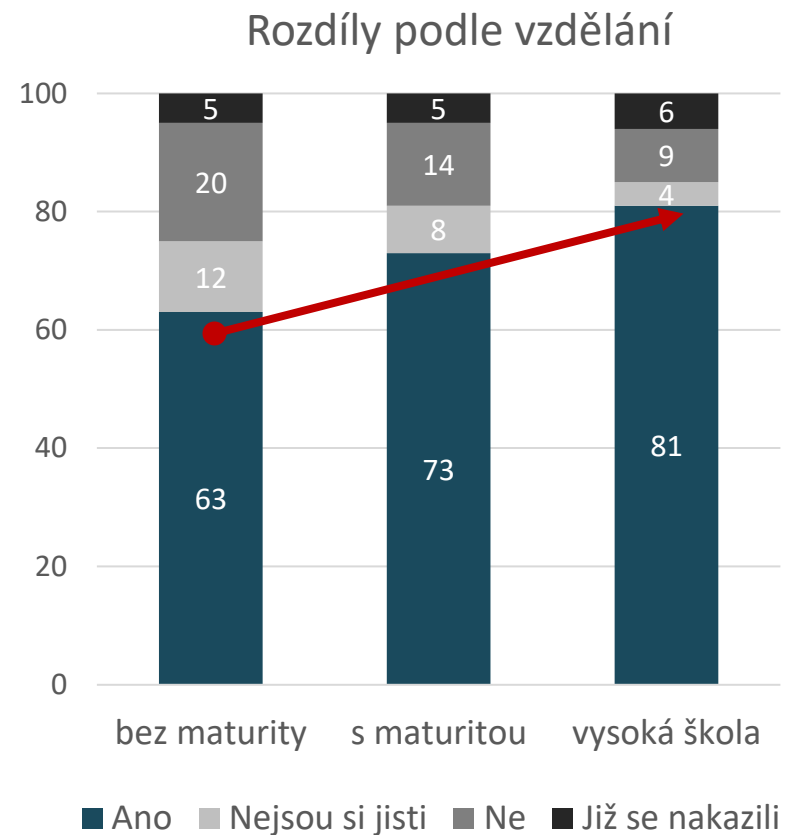
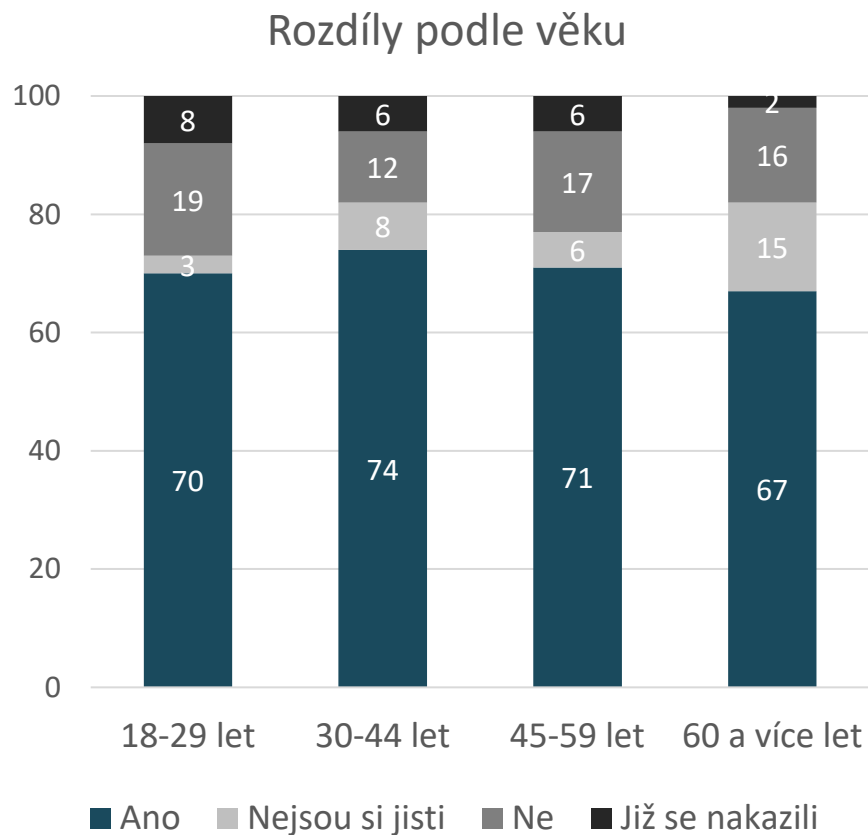
Více než dvoutřetinová většina občanů si myslí, že se sama může nakazit. Pocit rizika nákazy se zvyšuje podle dosaženého vzdělání, příliš se neliší podle věku nebo pohlaví. Riziko vnímají lidé nezávisle na důvěře ve schopnost vlády krizi řešit.

Znění otázky: „Myslíte si, že byste se koronavirem mohl(a) nakazit Vy sám osobně?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Riziko nákazy Covid-19

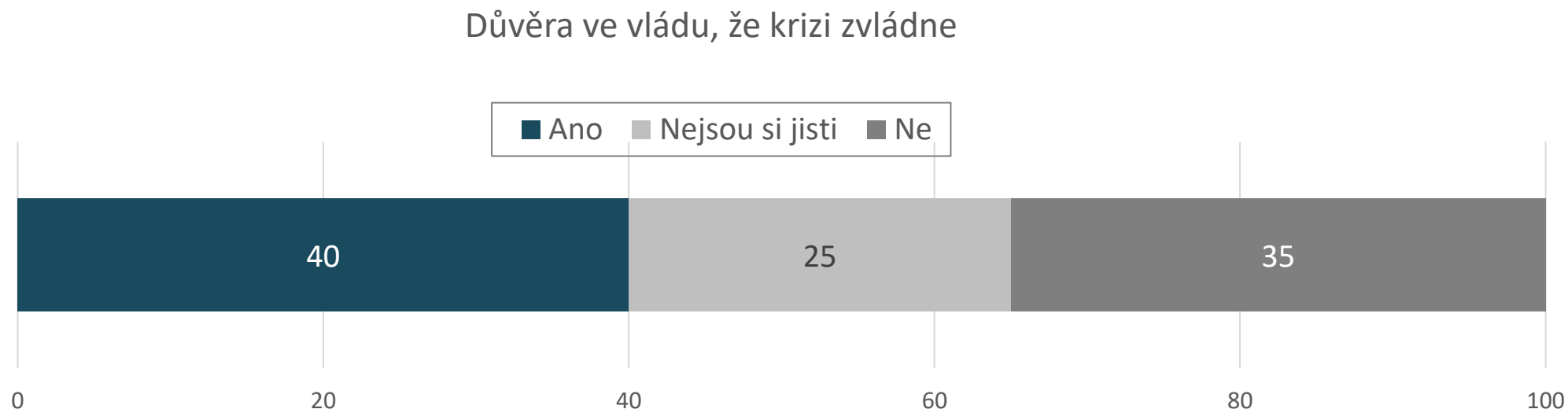

Znění otázky: „Myslíte si, že byste se koronavirem mohl(a) nakazit Vy sám osobně?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Postoj k vládě v situaci krize

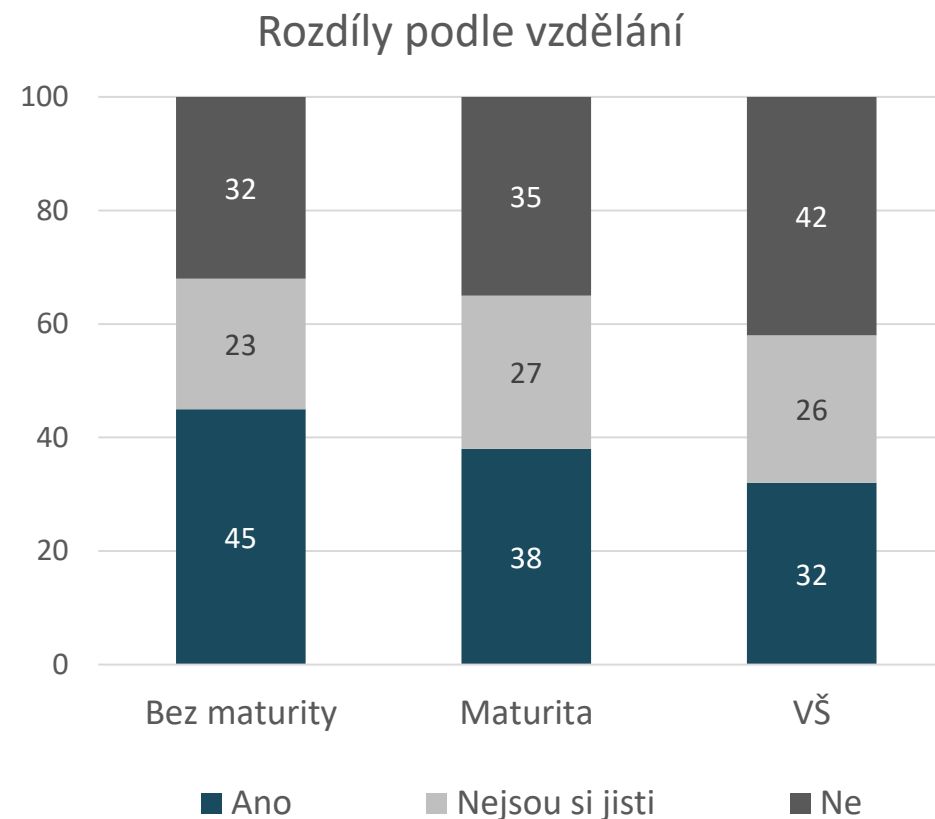
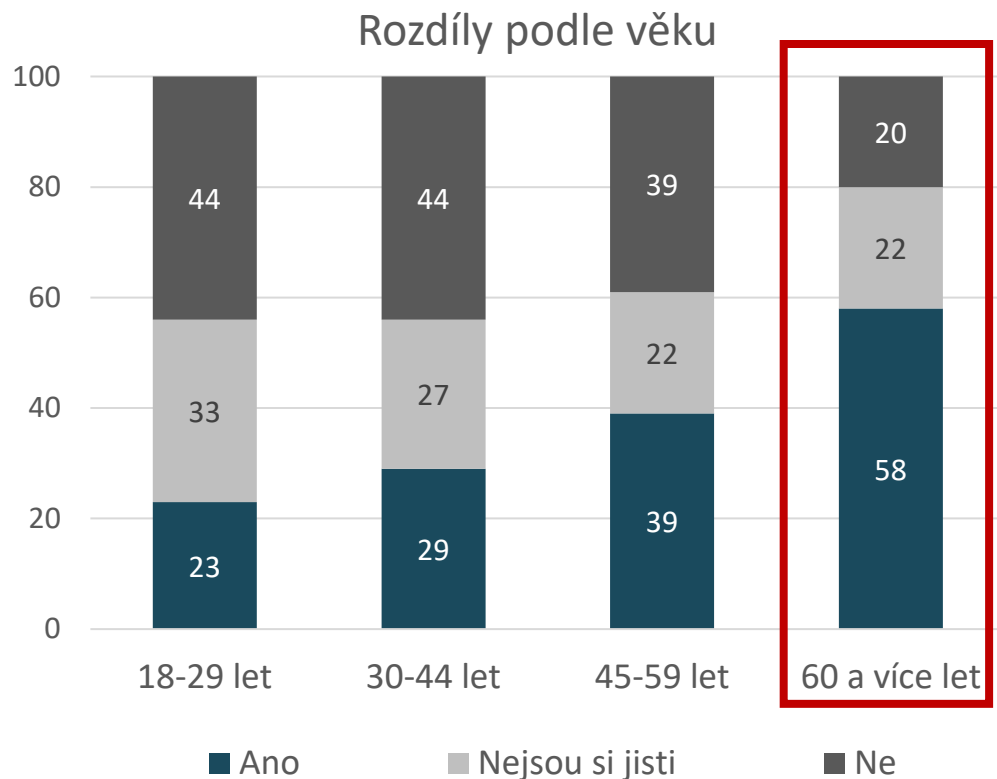
Postoj veřejnosti k vládě je rozpolcený. Jen mírně vyšší je podíl těch, kteří vládě důvěřují, že krizi zvládne, než těch, kteří ve vládu důvěru nemají. Čtvrtina zastává váhavý postoj. Starší lidé častěji důvěřují vládě, že krizovou situaci zvládne. Vysokoškolsky vzdělaní a mladší generace častěji vládě důvěřují méně.

Znění otázky: „Máte důvěru ve vládu ČR, že zvládne krizovou epidemickou situaci a její dopady?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

Důvěra, že vláda zvládne situaci

Znění otázky: „Máte důvěru ve vládu ČR, že zvládne krizovou epidemickou situaci a její dopady?“

Zdroj: STEM, kvótně reprezentativní výzkum dospělé populace ČR, n= 1004, telefonické rozhovory (CATI), 30.11.-3.12.2020

www.stem.cz